

VNG en BGZJ versterken de uitvoering van 'Ruimte voor Jeugdhulp'

Op 9 maart 2016 was er een bestuurlijk overleg tussen de jeugdbranches en VNG. In de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ) zijn vertegenwoordigd Jeugdzorg Nederland, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra en GGZ Nederland. Hieronder delen we de resultaten van ons overleg.

Kernuitkomst van het overleg is dat BGZJ en VNG onnodige bureaucratie gezamenlijk willen bestrijden. BGZJ en VNG signaleren dat die bureaucratie er nu nog te veel is, hetgeen afleidt van de bedoeling van de Jeugdwet.

Onnodige bureaucratie

Het bestrijden van onnodige bureaucratie is een opgave voor alle partijen, die ook van bestuurders de aandacht vraagt. BGZJ en VNG willen dat ouders en kinderen op eenvoudige wijze de hulp en ondersteuning krijgen die hen past.

Gemeenten en aanbieders zijn op dit moment nog te veel tijd kwijt aan inrichtingsvraagstukken en administratie. Bij sommige gemeenten en aanbieders zijn er zorgen rond de inrichting van het betalingsverkeer waardoor er soms liquiditeitszorgen zijn.

Ruimte voor jeugdhulp

Op de agenda stond verder een concretisering van de visie 'Ruimte voor jeugdhulp'. In februari was er een 24-uurs bijeenkomst tussen gemeenten, aanbieders, VWS, VenJ en Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) over de gespecialiseerde jeugdhulp.

Een jaar geleden publiceerden representanten van gemeenten en zorginstellingen het rapport Ruimte voor Jeugdhulp over de betekenis van de transformatie van de jeugdhulp voor het zorglandschap in Nederland. VNG en brancheorganisaties hebben dit rapport omarmd en ambassadeurs gingen aan de slag om de gesprekken in de regio's over de uitvoering te stimuleren en ondersteunen.

Praktijk is weerbarstig

Nu zijn we ruim een jaar na de transitie en twee inkooprondes verder. En de zorgen die ten grondslag lagen aan de totstandkoming van Ruimte voor Jeugdhulp zijn niet weg. Integendeel. De praktijk blijkt weerbarstig voor alle betrokkenen.

Dat is niet vreemd: partijen zijn immers nog maar kort met elkaar op weg en de beoogde hervorming is ingrijpend. Maar dat betekent niet dat we geen oog moeten hebben voor de risico's. Er zijn zorgen over de continuïteit van noodzakelijk geachte voorzieningen, hoewel deze zorgen niet eenduidig zijn. Daarnaast zijn er nog enkele problemen in de dagelijkse uitvoeringspraktijk.

VNG en BGZJ benoemen zeven actiepunten

Geconcludeerd werd dat nog niet op alle punten voldoende vooruitgang is geboekt. Om te versnellen hebben VNG en BGZJ besloten de volgende zeven actiepunten de gezamenlijk op te pakken.

1 We bepalen samen jaarlijks hoe het staat met de uitvoering Ruimte voor jeugdhulp: vertalen in toekomstscenario's.

In Ruimte voor Jeugdhulp benoemden wij een aantal ontwikkelopgaven: deze onderschrijven we nog steeds. We stellen voor de ontwikkelopgaven voor de essentiële functies jaarlijks concreet te bekijken. Daarbij evalueren we of aanbieders en gemeenten op de goede weg zijn vanuit de bedoeling van de transformatie.

Ook bekijken we jaarlijks hoe de beweging naar zorg dichtbij vorm krijgt en of nieuwe vormen van integrale jeugdhulp zich in voldoende snel tempo ontwikkelen. Bijzondere aandacht zal ook uitgaan naar de kwaliteit van de toegang en de zorg dichtbij, omdat dit een belangrijke voorwaarde is om intramurale capaciteit te kunnen afbouwen.

Jaarlijks peilen is nodig omdat het zorglandschap voortdurend in beweging is. We willen en kunnen niet via een blauwdruk toewerken naar een gedefinieerde eindsituatie. We willen extra inzetten op het proces van lerend ontwikkelen. Daarbij toetsen we jaarlijks met elkaar of we op de goede weg zijn.

2 VNG spant zich bestuurlijk in om bestaande regio's in jeugd te behouden en versterken.

Goede bestuurlijke samenwerking en open dialoog tussen aanbieders en gemeenten blijken steeds weer twee succesfactoren vooreen goede uitvoering van de Jeugdwet. De regionale schaal is voor de meeste vraagstukken van voldoende omvang. Sommige vraagstukken kunnen niet door één regio worden opgelost, maar vragen om samenwerking tussen meer regio's.

BGZJ en VNG vinden het belangrijk dat de 42 jeugdregio's goed functioneren en dat per functie of per aanbieder gericht wordt samengewerkt op bovenregionale schaal. Maatwerk is daarbij belangrijk. Robuuste regionale samenwerking is een belangrijk thema, waarvoor de VNG de nek wil uitsteken.

3 Landelijke specialistische functies blijven van belang in een decentraal stelsel

Waarschijnlijk moeten bepaalde expertise en interventies op landelijk niveau geborgd blijven om de ambitie te kunnen halen. Hiervoor is herijking van de landelijke raamcontracten nodig, vanuit een beter uitgewerkte visie op de beweging in het zorglandschap. Om de juiste dingen te doen komt het accent meer op geclusterde kennisontwikkeling en -deling te liggen. Dit is een gemeenschappelijk belang.

BGZJ en VNG stellen vast dat voor een aantal essentiële functies landelijke inkoop (voorlopig)wenselijk blijft. Een voorstel voor deze landelijke functies en bijbehorende randvoorwaarden wordt in juni 2016 aan de Algemene Ledenvergadering van de VNG aangeboden.

4 Oproep: benoem een kwartiermaker om regie tussen regio's te organiseren en verbinding met TAJ te leggen in concrete casussen.

BGZJ en VNG gaan op zoek naar een kwartiermaker die het samenspel van regio's rond urgente vraagstukken organiseert en een proces in gang zet voor de uitwerking van toekomstscenario's voor gespecialiseerde jeugdhulp. Doel is om een verantwoorde herordening mogelijk te maken. BGZJ en VNG willen dit graag samen met het Rijk en TAJ oppakken en we verzoeken het Rijk om een taskforce te financieren die aan de slag gaat met het organiseren van de regie tussen de regio's.

5 Jeugdbranches en VNG willen het woonplaatsbeginsel op enkele punten vereenvoudigen en verzoeken daarnaast de TAJ om vroegtijdig ondersteuning te bieden.

BGZJ maakt zich zorgen over de liquiditeit van sommige instellingen en roept gemeenten op om uitstaande rekeningen voor geleverde zorg vlot te betalen. BGZJ verzoekt gemeenten ook om snel duidelijkheid aan aanbieders te geven, als het woonplaatsbeginsel niet duidelijk is.

VNG en BGZJ roepen gemeenten op om geleverde en gedeclareerde jeugdhulp tijdig te betalen. Betaling maximaal dertig dagen na ontvangst van een declaratie is een logische termijn, die de VNG ook in de landelijke raamovereenkomsten heeft afgesproken.

Vooraf de maand mei wordt cruciaal. Gemeenten moeten zich ervan verzekeren dat de door hun gecontracteerde

aanbieders voldoende liquiditeit hebben om aan hun verplichtingen te voldoen. De VNG zal in dit kader een herziene handreiking opstellen over bevoorschotting.

6 BGZJ en VNG werken uit wat een fair tarief is, geredeneerd vanuit wat aanbieders nodig hebben.

Voor gemeenten is niet altijd duidelijk wat precies 'faire tarieven' zijn voor een aantal bovenregionale jeugdhulpfuncties. Ook komt het voor dat gemeenten beneden de kostprijs betalen aan aanbieders. Om die reden start een traject op basis van verschillende inkoopmethodieken, dat meer inzicht geeft in een 'fair' tarief. BGZJ gaat hiermee aan de slag.

7 Terug naar de bedoeling van de Jeugdwet. Dit vinden VNG en BGZJ belangrijk. Het bestrijden van onnodige bureaucratie is een opgave voor alle partijen die ook aandacht van bestuurders vraagt.

We zien een onbedoelde ontwikkeling. Gemeenten, aanbieders en burgers dreigen in de dagelijkse praktijk vast te lopen in een wereld van verwijzingsregels, verantwoordingseisen, kwaliteitseisen, betalingsproblemen en samenwerkingsvraagstukken. Die leiden af van de aandacht voor het mogelijk maken van de gewenste beweging en het bieden van benodigde zorg. Aanbieders en gemeenten voeren samen de werkgenda i-sociaal domein om de administratieve lasten te verminderen.

VNG en BGZJ, 9 maart 2016